

nu. 63. *Surd. conf. 60. n. 22. in princ. Rot. decis. 434. n. 14. coram Papa Gregor. XV. & in Cremonen. Pensionis 23. Junii 1623. coram Ubaldo.* Prædicta autem eo magis procedunt, quia testes pro amicis examinati, et vigore remissionis, eisdem concessæ, concludenter non probant fructus perceptos ex dicto prædio non ascendere ad dictam rationem quinque pro centenario, ut erat necessarium, *Rot. decis. 272. n. 17. part. 5. rec. Fanen. prædii 1. Junii 1643. coram dicto D. Præsidente, & dum cadit controversia super quantitate fructuum, qui jam fuerunt percepti, necesse est, quod testes deponant fuisse præfentes recollectioni, ut eorum dicta sint attendenda.* *Bald. in l. 1. circa fin. C. de fruct. & lit. expens. Nat. consil. 510. cum Univer. Ticinetti, n. 4. & ibi, & respondet per Testes, & conf. 563. Memor. sum. n. 5. ibi, ideo debet clare probari, Mascard. de probat. concl. 817. n. 5. Rot. dec. 144. n. 2. ibi, quia non dicunt, & c. part. 4. tom. 2. rec. Buratt. dec. 875. n. 1. secus verò est respectu fructuum percipiendorum, et qui tanquam incerti, & difficilis probationis ex solis conjecturis, & præsumptionibus probantur, l. 3. §. fin. ff. de eo quod certo loco, & ita distinguit idem *Natt. dicto conf. 510. sub eod. n. 4. ibi percipiendi.* Et ideo in hac partita creditum illorum de Ferris, remanet in dicta summa scut. 12548.*

Quoad quartam partitam scutorum 324. 80. pro pensionibus domuncularum, & ad summam scutor. 630. pro censu cum Communitate Mascacii, approbata fuerunt fundamenta dictæ ultimæ decisionis; ordinantur tamen Domini ad creditum illorum de Amicis, esse apponendas nonnullas partitas.

Prima enim partita deducitur ex residuo pretii d. prædii Cimarellæ, quæ consistit in scutis 2850. quæ fuerunt investita in tot censibus pro cautela emptorum ejusdem prædii, ut apparet ex *summario dato in propositione hujus causæ ab ipsis de Amicis sub die 14. Januarii præteriti sub n. 22.* ubi adnotantur nomine venditorum, & emptiones censuum in dicta summa scutorum 2850. qui fuerunt possessi per Ludovicum Ferrum patrem, & auctorem istorum filiorum, à quibus nunc pariter possidentur, nec ab ipsis controvertuntur. Unde cum dicta scuta 2850. fuerint erogata in utilitatem eorumdem pupillorum, ab illis tutor, et sive ejus hæredes, jure actionis possent repetere, l. 1. in princ. ff. de contr. & util. act. *Tutel. sive in acti. Tutel. ead. l. §. & actio sive in act. neg. gest. ff. de neg. gest. Surd. de alim. tit. 3. qu. 7. n. 1. & tit. 6. qu. 14. n. 4. vers. ubi dicitur quod Tutor, Cephal. conf. 674. num. 4. & 5. Cuman. conf. 88. vers. cum primum, Surd. conf. 296. n. 3.*

Secundo loco existimantur Domini ad creditum istorum de Amicis, esse apponendam summam scutor. 1800. occasione dotis auctæ à Tutoribus Barbaræ filia Testatoris; Quia, licet in decisione quæ revidetur sub §. replicabatur vers. quoad dotem: firmetur, dotem eidem Barbaræ constitutam, in summa scutor. 3000. fuisse congruam, uti à Patre destinatam, tamen pater non simpliciter, & determinatè eandem dotem constituit, sed ultra dicta scuta 3000. facultatem concessit Cleriæ Marti dictæ Barbaræ, & Marcello patruo illam minuendi, & augendi, ut apparet ex *summario illorum de Amicis dato in prima propositione hujus causæ sub 14. Januar. præteriti n. 10. lit. B. ibi, D. Barbaræ, & c. pro ejus dote scut. 3000. plus, & minus arbitrio dictæ D. Cleriæ, ac Marcelli, quæ quidem clausula importat arbitrium boni viri, l. fideicommissaria libertas, ff. de fideic. liber. Bart. in l. si sic ff. de leg. 1. Felin. in cap. 1. n. 51. de con-*

stit. Afflict. dec. 371. n. 8. Unde cum dicta dos fuerit à dictis Cleria, & Marcello, M. Antonio absente, pro quo de rato aucta vigore præfatæ facultatis et dicitur potius declarata, quam de novo constituta, ut per *Rot. decis. 58. nu. 4. part. 5. rec. Romana de Cinciis 5. Junii 1604. coram bon. mem. Card. Millino, Maceraten. census 1. Februar. 1638. coram Eminentissimo D. Cardinali Verospio 21. Junii 1641. coram R. P. D. meo Rojas, & 18. Junii 1642. coram R. P. D. meo Ghislerio, eoque magis, quia dos sic aucta fuit conveniens conjugibus, stante eorum nobilitate, & consuetudine loci, ut deponunt testes, dicto *summario de Amicis n. 11.* Et istis circumstantiis concurrentibus, dos augeri bene potuit, cum congruitas dotis et metiatur à qualitate conjugum, & consuetudine loci juxta. *Text. in l. quero, ff. de jur. dot. l. si filia Pater ff. de leg. 3. Bald. Novell. de dot. 5. par. privil. 16. Cassan. de consuetud. Burgund. des successions femme Mariæ rubr. 7. §. 12. vers. & advertendum, Mantie. de tacit. & ambig. lib. 12. tit. 21. num. 4. vers. 3. 4. & 6. Fulgos. consil. 32. ex facto vers. & notandum, Fusar. consil. 20. n. 6. vers. ad hoc arbitrandum, Thesaur. dec. 192. n. 1. & 2. Imò, quod plus est, Tutor poterat etiam cogi ad talem dotem constituendam, ut firmatur in d. dec. 192. n. 8. vers. & quamvis; & dum Marcus Antonius dotem constitutam in scutis 4800. à Cleria & Marcello, Executoribus factam approbavit, Tutorio nomine, et uti administrator non intelligitur dictam dotem de proprio constituere voluisse, sed de bonis pupillorum, quæ administrabat, *Bald. in l. ult. nu. 12. C. de dot. promiss. Giurb. ad consuetud. Messan. cap. 3. glof. 6. part. 1. n. 39. & seq. Mantie. de tacit. eodem lib. 12. tit. 19. n. 5. Menoc. consil. 771. n. 8. vers. 1. adducitur ratio, Caval. decis. 318. n. 5. Romana de Cinciis 5. Junii 1604. coram bon. mem. Cardinali Mellino Maceraten. Census 21. Junii 1641. vers. ex eo coram R. P. D. meo Rojas, & ad effectum, ut administrator ex constitutione dotis excessivæ et teneatur de suo in excessu, requiritur probatio dotem fuisse excessivam, & simul copulative dolus, l. cum post §. sed is, ff. de admin. Tut. *Bald. Novell. de dote part. 6. priv. 45. n. 2. Lopez, membr. de donat. inter virum, & uxorem §. 66. sub nu. 16. vers. secus crederem, Barb. in l. 1. ff. solut. matr. part. 5. n. 149. in fin. qui excluditur ex capitulis matrimonialibus cum hac dote firmatis inter supradictum, & supradictam, cum auctoritate dictorum Executorum.****

Fuerunt pariter ad favorem eorumdem de Amicis, excomputatæ expensæ nuptiales, et quæ sunt de appendiciis dotis, & necessariæ, nec possunt prætermitti sine dedecore, *Rolan. à Valle, de lucr. dot. qu. 50. Paris. conf. 95. nu. 12. lib. 2. Curt. jun. conf. 129. in fin. Gabr. conf. 111. nu. 5. lib. 2. Rot. decis. 556. nu. 2. part. 1. divers. & decis. 30. nu. 27. part. 7. recent. Quantitas autem hujusmodi expensarum probatur per testes examinatos ab ipsis de Amicis, eorum *summaria præterita positionis sub dicta die 14. Januarii n. 12.* in summa scutorum 300.*

Habita etiam fuit ratio impensarum factarum pro victu, & salario famulæ, Pædagogii, & factoris, qui pupillo verè inservierant, ut probant testes relati in *summario eorumdem de Amicis n. 14. & seqq. & num. 26.* quæ expensæ cum maximam habeant verisimilitudinem sunt admittendæ, *Soc. cin. sen. conf. 82. incip. in causa vertente inter fraternitatem num. 22. vol. 4. Mascard. de probat. concl. 719. nu. 6. Surd. de alim. quest. 39. n. 9. ibi & passim diximus; & probantur per Testes, & admittuntur Domestici, ut firmat idem Mascard. concl. 721. nu. 1. maxime cum agatur de præstatione alimentorum, et quæ præsumuntur præstita ab eo, penes quem pupillus inventor, Mascard. de concl. 716. num. 1.*

Salarium, & victum famulæ testes examinati pro Amicis, dicto *eorum summario n. 14.* probant importare scuta 30. annua, unde ab anno 1579. quo suscepta fuit tutela de mensis Martii, usque ad annum 1607. quo illa dimissa fuit, constituant summam scutorum 900.

Quòd autem personæ nobili debeant præstari alimenta, etiam pro famula, patet; et nam Nobilis sine dedecore non potest sordida per se ipsam expellere, l. Tutor secundum Dignitatem, ff. de admin. Tutor. glof. in §. fin. in vers. onera in auct. de non eligen. secun. nub. ubi Bart. hoc notat Imol. & Alex. in l. si maritus, ff. solut. matr. *Surd. de alim. quest. 39. num. 4.*

Respectu autem salarii factoris ruralis pro prædio Cimarellæ, & à dicto anno 1579. usque ad annum 1596. de mense Augusti quod illud fuit alienatum in compagno nos testes variè deponunt, ut apparet ex *summario eorumdem de Amicis prime positionis nu. 15.* Primus enim testatur in civitate Maceratæ esse solitum, & consuetum salarium constitui in summa scutor. 50. vel 55. cum victu quolibet anno. Secundus testis taxat dictum salarium in 25. vel 30. Julii, quolibet mense ultra victum. Tertius loquitur de facto proprio, & constituit summam hujus salarii in scutis 30. & 36. ultra victum. Quartus in scutis 50. Stante igitur dicta variatione fuit constitutum dictum salarium in scutis 45. quolibet anno unà cum victu, attendata de positione testis de facto proprio et deponentis, qui concludenter, & plenè probat, & magis ei quam aliis credi debet. *Bald. in l. si quis Decurio in 4. oppositione, & ibi Salicet. de falsit. Crot. in tract. de testib. in 6. part. princ. Gabr. eod. tit. concl. 1. n. 18. Aym. conf. 99. n. 6. Rot. in Nicien. liquidationis fructuum 28. Martii 1639. vers. quo vero; & in Romana census 19. Decembris ejusdem anni coram bon. mem. Pirovano. Unde ab anno 1579. usque ad annum 1596. dictum salarium ad dictam rationem ascendit ad scuta 790. facultas enim Tutoris et eligendi factores pro gerendis, & curandis negotiis pupilli, & minoris, & eis ex bonis pupilli constituendi salarium firmatur per Bart. in leg. cum ad quamlibet Cod. de cond. in pub. horreis lib. 10. Carroc. de locat. tit. de admin. tut. q. 3. n. 40. Cavalc. de tut. n. 211. Guttier. de tutel. lib. 3. cap. 2. n. 20. Munoz. de rationi. admin. cap. 27. n. 35. vers. affirmet posse constituisti Procurorem, & c. Menoch. consil. 228. n. 26.*

Salarium verò, & victus Pædagogii à dicto anno 1579. usque ad mensem Martii anno 1607. ascendit ad scuta 1132. ex uniformi depositione quinque testimonium ad rationem scutor. 40. quolibet annos, *summario eorumdem de Amicis n. 16.* cum tamen duo et soli sufficerent concordantes, l. ubi notamus, ff. de testibus cap. in omni eod. tit. & licet in d. decis. sub 17. Martii 1645. in hac causa emanata, sub §. est etiam detrahenda vers. quoad alias expensas firmetur appellatione alimentorum venire etiam expensas studii. Tamen quia Tutor non solum Præceptorum debet constituere, verum etiam ad hoc ex legis necessitate astringebatur, et si liberalibus artibus pupillum et exornare non fecisset, in culpa diceretur in tantum, ut adversus illum jurari posset, quod non jure administraverit, *Text. in l. cum pluries, §. cum Tutor, ff. de admin. tut. ibi, mercedes Præceptorum non quantitas minima potuerit, sed pro quantitate patrimonii, & dignitate natalium consti-*

tuet. Plot. in leg. quandam 225. C. unde vi, secundum antiquiorem impressionem, in §. 5. n. 24. Cavalc. de tutor. sub n. 275. Roman. conf. 225. Ideo quicquid Præceptoribus sub titulo salarii et præstitum fuit in calculo notandum venit ad favorem Tutoris, l. alimenta C. de neg. gest. l. cum plures §. cum Tutor. ff. de admin. l. 2. C. de alim. pupill. præstan. Plot. in l. si quando n. 270. C. unde vi Muñoz. d. tr. c. 37. §. præterea, *Surd. de alim. q. 39. n. 9. ibi, qui solvit mercedem Magistris, Menoch. de arbit. cas. 173. n. 4. Roman. conf. 425. quid primum, Cephal. conf. 674. n. 4. ibi, de disciplinis lib. 5.*

Aliam quoque partitam censuerunt Domini esse apponendam ad creditum eorumdem de Amicis, nempe scut. 300. impensa pro constructione Capellæ et ex præcepto Testatoris, ut apparet ex *eorum summario nu. 10. & 13.* cum non sit conveniens, quòd Tutor damnus patiatur, dum mentem Testatoris adimplevit, ex quo adimplemento familia illorum de Ferris, magnum decus recipit, & cum mandatum præcesserit, Tutori aliquis dolus imputari nequit, qui propterea dicta scuta 300. repetere potest, *Text. in l. si quis alicui §. impendit. ff. mandat. Soccin. sen. conf. 87. n. 9. ibi, ex quo præcessit mandatum, & vers. maxime tom. 1. Soccin. jun. conf. 148. n. 16. & 18. tom. pariter 1. Magon. decis. Florentina 1. num. 40.*

Ex credito igitur illorum de Ferris, sub dicta die 17. Martii 1645. calculato in scutis 29881. sunt detrahendæ infra scriptæ partitæ videlicet.

Scuta 2275. occasione fructuum prædii Collis, qui hodiè calculantur ad rationem scutorum 25. annuorum.

Scuta 14341. pro pretio prædii Cimarellæ; uti validè alienati.

Scuta 2850. ex residuo dicti prædii erogata in tot census, ad favorem pupillorum.

Scuta 1800. pro augmento dotis Barbaræ.

Scuta 300. pro expensis nuptialibus.

Scuta 900. pro salario, & victu famulæ dictæ Barbaræ.

Scuta 790. pro salario factoris.

Scuta 1132. pro salario, & victu Pædagogii.

Et scuta 300. pro constructione Capellæ.

Quæ omnes partitæ simul constatæ constituunt dictam summam scutor. 24546. Unde illis detrahitur ex dictis scutis 29857. 70. creditum illorum de Ferris, remanet in scutis 5169. 70.

Et ita, &c.

DECISIO XXVI.

R. P. D. CORRADO.

In causa Maceraten. Salviani.

Lunæ 11. Martii 1647.

SUMMARIUM.

- 1 Immissio ex utili Salviano ex quibus concedatur.
- 2 Sententiæ verba intelligi debent prout juri convenit.
- 3 Confessio mariti dotis receptæ, matrimonio constante emissa, quando efficax dicatur.
- 4 Dotis constitutio in pecunia, non alteratur per satisfactionem in alia re, aut emptione prædii, ex pecunia dotali.
- 5 Hypotheca specialis non est excutienda, ubi adest